Numai proştii şi vânduţii

Numai proştii şi vânduţii nu vor să vadă primejdia infiltraţiei comuniste pe calea presei iudaice din Sărindar.

Numai proştii şi vânduţii nu tresar de îngrijorare în faţa acţiunii subterane de torpilare a sufletului şi solidarităţii româneşti de către scriitorii aceleiaşi prese.

Numai proştii şi vânduţii refuză să se alarmeze în faţa încercărilor metodice de slăbire a tuturor resorturilor morale ale acestui popor, pe calea literaturii pornografice editată cu predilecţie de oficinele lor blestemate.

Numai proştii şi vânduţii se ridică împotriva reacţiunii salutare şi salubre pornită de presa naţionalistă, în frunte cu „Universul", încercând să bagatelizeze mobilurile noastre şi realitatea primejdiilor, care le justifică.

Prin intervenţiile şi procedările lor, se rânduesc — c o m p l i c i — în tabăra răufăcătorilor acestui neam.

Nu mai vrem români artificiali

Minoritarii fără naţie şi minoritarii tratatelor de pace

In măreţul congres al baroului român creştin — după documentata expunere făcută de d. I. Gr. Perieţeanu — a vorbit apoi d. Istrate Micescu, profesor universitar şi decan al baroului Ilfov.

Iată părţile esenţiale din discursul d-sale:

Acum, un cuvânt pentru prietenii minoritarilor de peste hotare. De va avea sau nu ecou, nu mă impresionează.

Să nu ni se vorbească de nesocotirea drepturilor omului, pentrucă la atari invocări, venite prin trâmbiţele răsuflate din Sărindar, putem răspunde că avem şi noi printre noi şi în trecutul profesiunei noastre, rezerve de gândire acumulată şi câteva biblioteci la care putem recurge, pentru ca, la nevoie, cele de ei uitate, să fie la timp amintite.

Problema minorităţilor, aşa cum e prezentată în raport cu temeliile organizaţiei constituţionale şi legale a Statului român de drept, apare ca o problemă de drept internaţional post-belic.

Până la război, nimeni nu s'a gândit să facă o situaţie aparte şi să plaseze într'o categorie juridică deosebită pe minoritarii de diferite obârşii etnice faţă de pământenii unui Stat. Tot ce aceştia năzuiau, era ca să nu renunţe la rezidurile atavice preţuind onoarea ce li se făcea de a fi primiţi la o deopotrivă situaţie cu pământenii ţării în care se aflau. Acesta a fost regimul minorităţilor pentru întreaga Europă. Nu s'au cunoscut regimuri excepţionale pentru o parte din locuitorii unei ţări, cari se pretind cetăţenii acestei ţări, cu pretenţii de egalitate înaintea legii.

Războiul a creiat această problemă a minorităţilor cu regim de favoare. Numai dela război încoace s'a vorbit, de către oameni de drept, cu nesocotinţa cuvintelor şi a noţiunilor cuprinse în ele, de o protecţiune legală a minorităţilor în interior şi de o protecţiune inegală a lor, venită din afară.

Dar care este temeiul, ideia fundamentală, care ar putea să închege în doctrină, adică în sistemul logic de idei o atare pretenţiune? Cum, minorităţile etnice, în Statul Naţional Român, în loc să releve, în loc să depindă, ca noi pământenii, numai de suveranitatea acestui Stat, mai depind şi de supra suveranitatea unui conglomerat de State cari se numeşte Liga Naţiunilor?

De ce această deosebire între acei cari pe tot cuprinsul ţării noastre, se uită numai dela periferie spre centrul ei şi între acei cari se uită din centrul ţării noastre, încuibaţi în situaţiunile cele mai de invidiat, veşnic spre periferia ei sfidându-ne cu protecţia ce le vine de peste hotarele ţării?

Această divergenţă de priviri: centripete pentru noi, centrifuge pentru ei, denotă un regim excepţional. Dar excepţiile au nevoie de justificare. Care este ideia pe al cărei fundament s'a încercat justificarea?

S'a zis, de către „doctrinari" cu pretenţie de ştiinţă aprofundată, că ideia protecţiunii minorităţii etnice cu aceste aspecte reprezintă o generalizare internaţională a declaraţiunei drepturilor omului.

In această formă a fost prezentată, Teza protecţiunei minorităţilor din afară în urma evenimentelor cari au urmat semnarea pactului Ligii Naţiunilor, în special în şedinţele memorabile ale acestei Ligi din 1922—1925.

*

Dar, dacă este vorba de formularea problemei minorităţilor etnice, în cadrul declaraţiei dreptului omului, ca principiu de drept generalizat, mă întreb: de ce nu l'au acceptat toate statele? De ce Franţa, Anglia, Italia, Germania nu l'au primit? De ce României, Poloniei, Cehoslovaciei, Iugoslaviei le-a fost impus?

Idee de drept cu pretenţii de egalitate, care să se sprijine pe un postulat de inegalitate, nu este idee de drept!

Acest principiu se aplică deopotrivă indivizilor între ei, ca şi Statelor între ele.

Ori, regimul impus nouă reprezintă un principiu de drept şi atunci trebuie impus tuturor, ori principiul de drept e la baza situaţiunii marilor puteri, şi atunci excepţia în care ne aflăm, nu se justifică!

Noi vrem generalitatea principiilor, noi vrem să fim trataţi la fel cu marile puteri, iar nici de cum să fim plasaţi sub un regim excepţional.

Vorbesc pentru cei de peste hotare. Inferioritatea într'un regim excepţional postulează dela sine o superioritate, care ne-ar domina şi care implică tocmai pe aceia a minorităţilor!

Conştiinţa noastră de robustă obârşie latină nu poate concepe că acolo unde se revendică egalitate să se obţină diferenţe de tratament: unii cari nu sunt cârmuiţi decât de legile şi instituţiile ţării lor, cari nu cunosc şi nu recunosc alţi judecători decât pe judecătorii ţării lor, şi alţi cari ne ameninţă cu judecătorii de peste hotare, care să judece chiar conduita Statului Român!

Cum, aceşti minoritari sunt atât de superiori nouă încât depăşesc facultăţile mintale ale judecătorilor noştri?

Merită un tratament atât de deosebit virtuţile şi calităţile lor superioare, încât să nu fie trataţi la fel cu pământenii naţiunei române?

Iată regimul iritant, în contra căruia spiritul nostru de dreptate şi mândria noastră naţională s'a revoltat şi iată punctul nevralgic dela care a purces lupta noastră de idei.

Temelia dela care pornim clădirea noastră de mâine e însăşi temelia suveranităţii noastre ca stat şi de aceea clădirea noastră va ţine.

Şi acum, de mi s'ar mai spune că Românizarea barourilor, care reprezintă idealul Asociaţiei avocaţilor români creştini, întronat prin hotărîrea acestui Congres, e lipsă de fundament în drept din pricina tratatelor, voi răspunde amintind că maxima română „ceeace ţie nu îţi place, nici tu altuia nu face" e la temelia milenară a Dreptului".

Din ea se inspiră alegorizând-o pentru a ispiti inteligenţele prin imaginaţie, toate manualele de introducerea în Studiul Dreptului când încearcă să ajute pe studenţi a păşi pragul ştiinţei noastre.

Unul din cele mai recente şi mai reuşite din aceste manuale povesteşte cum într'o cetate civilizată năvăliseră barbari...

Oştile năvălitoare se dedau la toate nelegiuirile: devastarea holdelor, necinstirea căminelor, distrugerea operilor de artă, prădarea bogaţilor. Imaginaţi-vă ce se petrece azi în Spania unde regisori de la Moscova joacă tragedii cu actori din Madrid! Ei bine, în prădăciunea şi consternarea generală, pe când femei cuprinse de spaimă fug ţipând purtând copii în braţe în căutare de adăposturi, pe când bătrâni biruiţi de ani îngenunche implorând îndurare, un singur om îşi continuă în linişte meditaţiunile lui profunde, un bătrân cu fruntea plecată pe bucoavne învechite care rămâne strein de grozăvia din jurul lui, până când un ostaş, în căutare de pradă, pătrunde în căminul modest al ştiinţei şi smucind pe bătrân din meditaţia lui îi zice răstit:

— Tu nu vezi ce-i afară? Dă-mi tot ce ai!

— Nu am decât ce vezi îi răspunde bătrânul liniştit, arătându-i cărţile. Sunt sculele ştiinţei mele şi nu văd de ce folos ţi-ar fi pentru meseria ta.

— Care ştiinţă!

— Dreptul.

— La ce servă şi în ce consistă această ştiinţă replică ostaşul? Spune iute căci sunt grăbit. Uite dacă nu-mi explici în timpul cât oi putea sta într'un picior, nu te mai ascult. Bagă de seamă să fii scurt, că dacă oi osteni înainte de a-ţi termina discursul, paloşul meu ţi-l va tăia odată cu capul.

Se aşeză ostaşul într'un picior şi n'apucă bine să se echilibreze întinzând mâna în care ţinea paloşul, că bătrânul îi şopti: *„ceea ce ţie nu-ţi place nici tu altuia nu face". Asta e tot şi acum că ştii atât, ştii poate mai mult decât mine"*.

Amintind această poveste democraţiei franceze în şcolile căreia am învăţat-o, previn ca încheere, Sărindarul ameninţător cu dezaprobarea Apusului, că dacă marile puteri din Apus au repudiat protecţia internaţională a minorităţilor temându-se de „minorităţi artificiale, cu tendinţe centrifuge" suntem şi noi în drept să spunem:

Nu mai vrem Români artificiali!

Viaţa politică

Un gest elocvent

Gestul Franţei de a trimite în România, — până la predarea avioanelor comandate şi cari au trebuit să fie uşor modificate, după cererea tehnicienilor români, — o escadrilă franceză de bombardament merită să fie relevat ca o dovadă a prieteniei pe care o are Franţa pentru poporul român, al cărui instinct naţional şi ale cărui sentimente tradiţionale au indicat totdeauna directivele politicii noastre externe.

Cu prilejul sosirii escadrilei franceză în Capitală, s'a dat evenimentului acesta importanţa pe care o are. Discursul rostit, la dineul de la legaţia franceză, de d. Thierry, ministrul Franţei, a pus în lumină valoare hotărîrii Franţei de a stabili o colaborare cât mai strânsă cu România, nu numai pe terenul politic dar şi pe cel militar.

Intre armata franceză şi cea română există legături de frăţie de neuitat, stabilite de pe vremea războiului mondial. Aceste legături, au azi, nu numai o justificare de ordin sentimental, dar şi una de ordin politic, justificare pe care evenimentele internaţionale, situaţia precară în care se găseşte azi Europa, nesiguranţa zilei de mâine, au pus-o pe primul plan al intereselor comune celor două ţări.

Gestul recent al Franţei, — şi care nu este singurul — mai dovedeşte importanţa rolului pe care ea îl acordă armatei române în apărarea păcii.

Şefii armatei franceze au avut prilejul să constate valoarea soldatului român. Ei au putut aprecia sufletul bravului ostaş român, în împrejurări dureroase, când scutul lui de apărare îl formau mai mult bravura şi puterea lui de sacrificiu de cât armele, armătura lui sufletească mai mult decât armătura materială care îi lipsea.

Cu o înzestrare completă şi perfecţionată, oştirea românească va fi o stâncă de neclintit împotriva oricărei agresiuni.

Această convingere o au desigur şefii armatei franceze şi preţiosul sprijin pe care oficialitatea franceză l-a dat şi e hotărîtă să-l dea şi de aci înainte spre a grăbi o bună înzestrare a aviaţiei noastre militare, dovedeşte că în mod general, în Franţa, oştirea română se bucură de toată stima şi de o prietenească solicitudine.

„Din punct de vedere militar — a spus d. Thierry în discursul său — cooperarea armatelor franceză şi română a luat o dezvoltare care aduce foloase ambelor comandamente iar formulele de colaborare sunt de altfel atât de intime, în cât asistăm astăzi la lucrul în comun al escadrilelor de aviaţie franceză şi română".

Asemenea colaborări, extinse desigur şi pe planul politic, economic şi intelectual, sunt fapte concrete, care, deşi lipsite de fast şi manifestaţii răsunătoare, asigură politicii de pace pe care România o urmăreşte cu sinceritate, rezultate pozitive şi durabile.

Instalarea d-lui ministru Valer Pop ca preşedinte al organizaţiei liberale de Alba

Alba-Iulia, 29 Iunie

Astăzi, 29 Iunie c., în sala teatrului Caragiale din Alba-Iulia a fost instalat preşedinte al organizaţiei partidului liberal de Alba-Iulia, d. ministru Valer Pop, în locul regretatului dr. Camil Velican.

Instalarea s'a făcut fiind de faţă toţi membrii delegaţiilor judeţene şi numeros public.

D. doctor IOAN COLBAZI, primarul oraşului, vorbeşte în numele organizaţiei de Alba-Iulia.

Mai vorbesc d-nii: dr. OVIDIU RADEŞ, deputat, în numele organizaţiei de Zlatna; SIMULESCU-Abrud; părintele TOCACI, Aiud; dr. SIMION VULCU, prefect jud. Alba, în numele organizaţiei din Sebeş; d. DUMITRU TZANU, în numele Camerei de comerţ şi industrie; dr. DANIIL TECAU, secretar gen. al ministerului de industrie şi comerţ, în numele org. Ighiu, dr. Ionel Udrea, etc.

CUVANTAREA D-LUI MINISTRU VALER POP

Ia apoi cuvântul d. ministru VALER POP, care a spus:

Am venit să iau contact cu dvs. Legătura sufletească ce s'a înfiripat între noi astăzi, în această sărbătorească adunare va fi cimentată prin muncă.

Pentru acela care a fost între dvs. atâţia ani, în timpuri grele şi bune, acela care a fost una dintre cele mai frumoase figuri, vă rog ca împreună cu mine să-i aducem prinosul nostru şi să închinăm câteva momente de pioasă amintire, răposatului dr. Camil Velican, fost şef al organizaţiei de Alba.

Am venit la Alba-Iulia în mijlocul dv. şi o adâncă emoţie mă cuprinde, mai ales că Alba-Iulia a fost un leagăn de zămislire al neamului românesc.

Ardealul românesc nu putea avea decât o singură politică, aceea protestatară, de a rupe lanţurile ce ne legau. Această politică protestatară a încetat însă din momentul unirii.

Lupta care a fost condusă contra prigonitorilor a dat naştere la atâtea mijloace de luptă, căci nu era vorba numai de subjugare, ci de ridicarea elementului românesc. Era nevoie deci de politica constructivă şi naţionalistă pentru clădirea nouilor temelii capabile să reziste oricăror încercări. Unii au înţeles această politică, alţii însă nu. Ne felicităm că în cursul vremii s'a îngroşat tot mai mult numărul acelora cari au înţeles chemarea timpului, micşorându-se în acelaş timp numărul celor cari au rămas pe lângă politica protestatară. Iar astăzi sub imboldul puternic al M. S. Regelui Carol II, toată ţara s'a înglobat cu întreg sufletul şi puterea de muncă în această concepţie de construcţie naţionalistă şi foarte puţini mai sunt acei cari perzistă în ideologia protestatară, care îşi avea o raţiune odinioară. Ne găsim astăzi în ţara noastră într'un stat mărit şi puternic. Noi cei cari susţinem şi apărăm România întregită avem dreptul de a revendica şi stăpânirea tuturor bogăţiilor ei sufleteşti şi materiale. Nu putem admite să fim cetăţeni de a doua mână, ci trebuie să creem un stat puternic şi consolidat în care elementul românesc să fie stăpân pe bogăţiile solului şi subsolului său.

Noi trebue să scoatem ţara din impasul în care se găseşte astăzi. Trebue să nu mai fie stăpânită de oameni de a doua mână şi vrem să nu mai vină nimeni din afară. Vrem ca românii să trăiască fericiţi pe plaiurile lor româneşti.

Iată concepţia partidului naţional liberal, concepţia de naţionalizare constructivă pentru ridicarea ţărei.

Nu am adversitate faţă de nimeni, însă cei ce se vor pune deacurmezişul neamului, vor găsi adversari hotărîţi în partidul liberal.

Ostaşi ai partidului liberal să fiţi cu toţi la locul de onoare, în această luptă.

Vă rog să-mi daţi voe de a trimite o telegramă de omagiu şi devotament M. Sale Regelui.

S'au mai trimis telegrame d-lor Gh. Tătărescu, şeful guvernului şi d-lui Dinu Brătianu, şeful partidului liberal.

Rupere de nori la Craiova şi in jud. Dolj

Case desvelite, cartiere inundate, semănăturile distruse, animale inecate

Craiova, 30 Iunie

Astăzi, la ora 3 d. a., a căzut asupra Craiovei şi a unei părţi a judeţului Dolj, o ploaie torenţială, însoţită de puternice descărcări electrice şi de grindină de mărimea unui ou de porumbel. Grindina a căzut foarte deasă, timp de 20 minute, cauzând mari pagube semănăturilor, pomilor roditori şi viilor.

Ploaia s'a oprit apoi, până la 4 jum., când a început din nou, cu aceeaş furie.

Străzile oraşului au fost transformate în adevărate curente. Curţile mai joase au fost inundate, apa intrând în pivniţe şi în mai multe locuinţe.

Pe la ora 6 jum. a reînceput alt potop, sporind numărul locuinţelor inundate în cartierele valea Gangului, Rahovei, Abator, Calomfirescu, etc.

IN JUDEŢ

După ştirile aduse de curieri, în partea de Nord şi Nord-Est a judeţului, ruperea de nori a fost însoţită de un adevărat uragan, care a început pe la ora 3 d. a.

Au fost desrădăcinaţi numeroşi pomi; casele au fost desvelite, grădinile distruse, iar comunicaţiile telefonice şi telegrafice întrerupte, din care cauză nu sosesc ştiri asupra dezastrului.

După ştirile pe cari le-au adus oamenii veniţi din acele regiuni, numeroase sate din valea Amaradiei şi Jiului au suferit mari pagube. Comunele cele mai năpăstuite sunt: Prapova, Predeşti, Pleşoi, Godeni, Goeşti, Anâncata, Almagiu, Coţofenii din faţă, Coţofenii din jos, Negoeşti, Melineşti ş. a.

Şuvoaele cari au pornit dinspre dealuri au rupt şi înecat tot ce au întâlnit în cale.

Numeroase locuinţe au fost inundate, păsări şi vite mici, surprinse pe câmp, au fost înecate. Sunt şi mai mulţi răniţi, al căror nume nu ni s'a comunicat până acum.

Grindina care a căzut şi în judeţ, a cauzat mari pagube, cari până acum nu au putut fi evaluate.

Modificarea regimului comerţului exterior

Consfătuirea ministerială de aseară

Problema revizuirii regimului comerţului nostru exterior, care urmează să fie adaptat nouilor condiţiuni economice, preocupă ministerul de industrie, care a studiat în mod amănunţit problema şi a întocmit un întreg program de decongestionare a comerţului nostru cu streinătatea.

In acest scop, s'au redactat la ministerul de industrie jurnalele necesare pentru decontingentarea a numeroase articole din tariful vamal, privind materiile prime, semi fabricate, maşini, etc.

Aseară, a fost acasă la d. ministru Valeriu Pop, o conferinţă la care au participat d-nii ministru Cancicov şi M. Constantinescu, guvernatorul Băncii Naţionale.

S'au revăzut toate lucrările efectuate şi s'a stabilit un punct de vedere comun, care va fi adoptat în şedinţa de azi a delegaţiei economice a guvernului.

D. ministru Valer Pop a pus apoi în curent cu mersul lucrărilor pe d. Gh. Tătărescu, preşedintele consiliului de miniştri.

Şedinţa solemnă a Soc. Regale Române de istoria medicinei

Conferinţa d-lui prof. dr. Tricot Roger

Soc. Regală Română de istoria medicinei a ţinut aseară la orele 16.30, în amfiteatrul Aşezămintelor Brâncoveneşti, o şedinţă solemnă în onoarea d-lui prof. dr. Tricot Roger, dela universitatea din Louvain, fondatorul şi preşedintele de onoare al „Soc. internaţionale de istoria medicinei".

Au asistat peste două sute de medici, facultatea de medicină şi farmacie fiind prezentă prin d-nii profesori d-ri I. Manicatide, C. Bacaloglu, Nicu Minovici, Deleanu, Udristi, Vintilescu, conf. dr. Dorin Dumitrescu, docenţi V. Trifu, Severeanu, V. Plătăreanu, etc., etc.

D. CONST. BRANCOVEANU, care a prezidat, deschizând şedinţa, a elogiat în persoana profesorului dr. Tricot Roger, Belgia eroică şi nemuritoare, şi spiritul ei de jertfă pentru cauzele mari ale omenirei şi progresul ei.

Prezenţa ilustrului fiu al Belgiei, fondator şi preşedinte de onoare al „Soc. internaţionale de istoria medicinei, precum şi devotatul filo-român care este d-sa, constitue o cinste şi o rară plăcere pentru poporul român şi lumea sa medicală.

CONFERINŢA D-LUI PROF. DR. TRICOT ROGER

Profund mişcat de manifestaţia de simpatie al cărui obiect a fost, d. prof. dr. Tricot Roger, a mulţumit în termenii cei mai călduroşi, arătând că s'a legat pentru totdeauna de sufletul poporului român, nu numai în virtutea afinităţilor de rasă, dar pentrucă trecutul poporului român eroic şi creştin, are atât de multă asemănare cu destinul Belgiei, încât cu drept, România a fost numită „Belgia Orientului".

D-sa a omagiat în persoana d-lui dr. V. Gomoiu, preşedintele Soc. internaţionale de istoria medicinei, însăşi prestigiul şi valoarea medicinei româneşti.

D. prof. dr. TRICOT ROGER a ţinut apoi o substanţială comunicare, de o remarcabilă ţinută literară, asupra Belgiei medicale dealungul vremurilor.

Pornind dela celebrele spitale din Liege, Bruges, etc., d-sa a prezentat seria celor mai vechi spitale din Belgia, acelea care şi-au legat numele şi înfăptuirile de cele mai îndrăsneţe cuceriri ale ştiinţei, cum este de pildă, spitalul St. Jean din Bruges — la morte — cum o numea subtilul poet Georges Rodenbach şi care totuşi a dat atâta viaţă şi a însemnat dureroase înfrângeri pentru moartea necruţătoare.

Schiţând istoricul acestui celebru spital, d-sa a arătat în mod sugestiv cum el s'a desvoltat în timpul celor patru secole în proporţiuni impresionante, ajungând la o faimă universală. I-a descris organizarea şi interioarele din evul mediu, modernizate întru totul şi corespunzând tuturor progreselor timpului, încât evoluţia spitalului este o icoană justă a evoluţiei puternice a poporului, ştiinţei şi statului belgian.

D. prof. Tricot Roger, a amintit apoi, analizând sumar cele mai reprezentative dintre instituţiile medicale şi spitaliceşti din Belgia, care posedă până astăzi numeroase obiecte şi materialul medical din vremuri îndepărtate.

Extrem de interesante au fost comentariile asupra leprei în Belgia, ca şi consideraţiunile inedite asupra tratamentului nefericiţilor loviţi de această boală.

D-na dr. VIORICA IONESCU GOMOIU, secretara generală a soc., a subliniat în cuvinte simţite marea personalitate şi iniţiativele ca şi înfăptuirile de ordin mondial ale ilustrului oaspe prof. Tricot Roger, membru de onoare al societăţii şi convins filo-român.

(Intreaga asistenţă a făcut o călduroasă manifestaţie de simpatie ilustrului profesor-filo-român).

D. dr. P. SAMARIAN-Călăraşi, prezentând voluminoasa d-sale lucrare „Istoria spitalului din Călăraşi", tipărită de „Fundaţia A S. R. Principesa Elena" pe spesele sale şi în condiţiuni superioare de artă, a mulţumit d-lui dr. V. Gomoiu. Referindu-se la elogiile pe care i le adusese din partea cercurilor academice străine, d. dr. Tricot Roger, ca unei personalităţi ştiinţifice universal recunoscută, d. dr. Samarian şi-a exprimat nădejdea că va veni timpul când şi forurile noastre universitare se vor mândri să-l aibe ca ilustru profesor, aşa cum îl socoteşte străinătatea.

*

Şedinţa a luat sfârşit la orele 8 şi jumătate.

Se cere alipirea bisericii ortodoxe din Maramureş la mitropolia Bucovinei

Sighet, 30 Iunie

Din cauza încetinelii cu care se organizează parohiile noui formate din credincioşii trecuţi la credinţa ortodoxă şi din cauza întârzierii ce se pune în rezolvarea construirii unei biserici în Sighet, credincioşii din Sighet, în fruntea cărora stau intelectualii din localitate, au făcut un apel către Patriarhia din Bucureşti către Mitropolia din Sibiu şi cea din Cernăuţi şi către Sfântul Sinod, să aprobe alipirea parohiilor din Maramureş la Mitropolia Cernăuţilor.

O delegaţie formată din fruntaşii ortodoxiei din Maramureş se va prezenta I. P. S. Mitropolit Visarion Puiu, la Cernăuţi.

Treizeci şi cinci de ani de la moartea lui Samson Bodnărescu

Acum treizeci şi cinci de ani, în ziua sfinţilor apostoli Petru şi Pavel (29 Iunie 1902) a plecat spre câmpiile Elizee sufletul, nobil şi bun, al scriitorului — de origine bucovineană — Samson Bodnărescu, care a dat literaturii române lucrări valoroase şi care, în cercul „Junimei" de la Iaşi, a înfăţişat românismul şi dragostea de cultură naţională a sărmanei provincii moldovene, smulsă în 1775 de Austria trufaşei Maria Tereza, din moştenirea noastră daco-romană.

Samson Bodnărescu, născut la 1841, a muncit vârtos pe tărîm cultural, literar şi pedagogic, închinându-şi viaţa tineretului din acea vreme, căruia i-a slujit de îndreptar luminos pe drumul care a dus la împlinirea visului nostru de aur.

Bodnărescu a scris poezii filosofice şi lirice, piese de teatru (**Lăpuşneanu** şi **Rienzi**) proză literară şi pedagogică, studii critice şi sociale, epigrame.

Se ştie că atunci când „Junimea" şi „Conv. literare" s'au strămutat la Bucureşti, membri cari nu făceau şi politică, au rămas la Iaşi. Printre aceştia era şi Bodnărescu, care dacă nu mai întâlnea pe Maiorescu, pe conu Petrache Carp, sau pe Conta, Pogor sau N. Gane, atunci când funcţiona parlamentul şi, fireşte, când junimiştii stăpâneau situaţia, în schimb, tot îi rămăsese un cerc simpatic.

Mai târziu, l-a părăsit şi Eminescu, când acesta s'a aşezat definitiv la Bucureşti, unde scria la **România Liberă**, oficiosul junimist ce apărea în pasaj (pe atunci era singurul pasaj), sub direcţia profesorului de filosofie dela „Sf. Sava", Dem. Aug. Laurian, reputat orator, fost deputat şi secretar general la instrucţie; aşa că Bodnărescu rămăsese la Iaşi cu Lambrior şi N. Gane, cari nu frecventau „Bolta rece" în cât de multe ori rămăsese să facă singur cotidianul drum la celebra locantă...".

Era un animator de discuţiuni în contradictoriu, pe care le provoca în sânul plenurilor „Junimii" la Iaşi, din care se pot citi azi cu plăcere, în numerele începătoare ale „Convorbirilor" de la 1867 înainte.

Cu prilejul scurgerii celor 35 de ani cari au acoperit nedrept numele şi mormântul său din ţintirimul „Eternităţii", aducem acum când iconoclaştii socotesc pe înaintaşii de ispravă ai neamului, drept strigoi ai unor vremuri ce trebuesc îngropate pentru totdeauna, împreună cu toată povestea biruinţelor sufleteşti din trecutul nostru glorios — un cald prinos de pomenire acelui care, îndrăgit de Eminescu, Creangă şi Maiorescu pentru darul cu care l-a înzestrat Dumnezeu şi pentru simţământul lui de prieten adevărat, va rămâne în istoria literaturii române, ca un scriitor născut, iar nu făcut scriitor care a înţeles să-şi dea partea sufletului, vieţii culturale a neamului românesc de pretutindeni, pe care l-a întregit cu visul, aşa cum n'a avut fericirea să-l vadă.

I. Gr.

Sărbătorirea a 25 ani de activitate a asoc. absolvenţilor şcoalelor superioare de comerţ

Marţi seara a fost sărbătorirea a 25 ani de activitate a asociaţiei generale a absolvenţilor şcoalelor superioare de comerţ curs seral.

D. *Alexandru St. Bărbulescu*, preşedintele comitetului organizator, după ce citeşte telegrama expediată M. S. Regelui deschide seria cuvântărilor.

D. *Stelian Barzon Constantinescu*, preşedintele asociaţiei, schiţează istoricul învăţământului comercial. Arată cum legea Spiru Haret din 1899, modificată la 1901 creind două grade de învăţământ comercial, unul elementar şi superior seral, pentru cei ce trebuiau să se dedice comerţului, iar altul superior de zi pentru conducătorii marilor întreprinderi, nu şi-a ajuns scopul.

In 1931, d. profesor Nicolae Iorga, ca ministru al instrucţiunii publice a dat posibilitatea, ca printr'un examen riguros de diferenţă, absolvenţii şcoalelor superioare serale să pătrundă în academia comercială.

Prin ultima reformă a învăţământului comercial, d. ministru al educaţiei naţionale dr. C. Angelescu, a legiferat hotărîrea d-lui profesor Nicolae Iorga desfiinţând şcoalele comerciale superioare serale.

D. *Nic. Butculescu*, decanul corpului contabililor experţi din România îşi exprimă satisfacţia de a-i vedea pe licenţiaţii academiei comerciale proveniţi din şcolile superioare de comerţ curs seral printre viitorii conducători ai economiei naţionale.

Mai vorbesc d-nii: profesor *Ştefan Tenow*, în numele foştilor profesori ai absolvenţilor şcoalelor superioare serale; *V. M. Ioachim*, directorul corpului de experţi contabili; profesor *Alex. Costache*, în numele corpului contabililor autorizaţi şi experţi secţia Ilfov; *Nic. Caraianu*, vicepreşedintele asociaţiei; *Victor Ionescu*, preşedintele A. L. A. C. I. şi *Petre Firica*, vicepreedintele Camerei de comerţ din Chişinău şi primul preşedinte al asociaţiei seraliştilor. D. *D. P. Niculescu-Ritz*, preşedintele Sfatului negustoresc central spune: Când acum 25 ani am pornit lupta alături de Petre Firică şi alţi colegi, un singur gând ne călăuzea: să dărâmăm zidul ce despărţea fără motiv temeinic cele două grade de învăţământ comercial creiate de legea Spiru Haret. Valorile nu trebuesc îngrădite. Ele trebuesc lăsate libere să se afirme în concurenţă cu toţi aceia ce vor să ajungă la capătul desăvârşirii pe tărâmul cultural pentru care sunt chemaţi. Acest comandament l-au înţeles şi l-au tradus în fapt d-nii profesori Nicolae Iorga şi dr. C. Angelescu.

După ce mai vorbesc d-nii V. Marinescu-Vâlcea, Pera Iancovici, Sebastian Voinescu, Gheţu, ş. a., d. *Alexandru St. Bărbulescu* încheie seria cuvântărilor mulţumind participanţilor, în numele comitetului organizator.

Aerodromul Otopeni a devenit aerodrom de turism aerian

D. Radu Irimescu, ministrul aerului şi marinei, a dispus ca aeroportul Otopeni să fie redat primei lui destinaţii, aeroport de turism aerian şi pentru şcolile civile de pilotaj.

Dela 1 Iulie, şcolile A. R. P. A., Mircea Cantacuzino şi C. F. R. vor activa la Otopeni, continuându-şi astfel activitatea ce fusese stânjenită de programul încărcat al aeroportului Băneasa.

Sfinţirea bisericii din Oar

Satu-Mare, 30 Iunie

Duminică, 27 Iunie, crt. într'un cadru deosebit de măreţ, s'a făcut sfinţirea bisericii româneşt din Oar (Satu-Mare), comună situată numai la 800 paşi de graniţa dinspre Ungaria.

Din Satu-Mare au participat şefii autorităţilor, în frunte cu d. dr. Octavian Ardelean pref. jud., o mulţime de vizitatori precum şi corul „Dr. Vasile Lucaciu" şi muzica regimentului 87 infanterie. Au mai luat parte şi un număr de peste 100 de de credincioşi veniţi din Ungaria.

La intrarea în comună, înaintea unui arc îmbrăcat cu verdeaţă şi drapele tricolore, oaspeţii au fost primiţi de preotul Petre Rusu, care, adresându-se d-lui prefect spune; „am clădit aici, la graniţa României de nord-vest, loc de închinăciune şi de proslăvirea numelui lui Dumnezeu. Este rezultatul unei munci neprecupeţite din darul lui Dumnezeu şi al oamenilor şi suntem fericiţi că aţi venit în mijlocul nostru pentru a lua parte la serbarea noastră, serbare de izbândă şi glorie a neamului românesc dela graniţă.

D. pref. mulţumind pentru primirea făcută, spune că se simte fericit, că poate participa la această mare izbândă a bisericii române clădită cu dragoste şi devotament şi din obolul dat de toţi acei ce servesc biserica naţională.

Intreaga asistenţă a trecut apoi în biserică, unde la ora 10 dim., a început serviciul religios oficiat de pr. canonic Ilarie Boroş, asistat de preoţi: arhidiacon Aurel Dragoş, Tohătan (Vetiş) Cavaşi (Boghiş) şi Petre Rusu (Oar). Răspunsurile la Sft. Liturghie au fost date de corul „Dr. Vasile Lucaciu" din Satu-Mare.

După oficierea serviciului divin, s'a trecut în curtea bisericii, unde erau orânduiţi 500 premiltari în frunte cu drapelul subcentrului, sub comanda d-lui locot. Lazăr, populaţia din toate satele învecinate şi cei peste 100 de români din Ungaria.

A vorbit pr. canonic Ilarie Boroş şi pr. Petre Rusu, care face un mic istoric al clădirei bisericii, mulţumind tuturor donatorilor şi oamenilor de bine, amintind, că pentru terminarea bisericii a luat salariul înainte pe trei ani.

Pr. Aurel Dragoş, vorbind pentru credincioşii veniţi din Ungaria, a spus, că am venit nu numai să sfinţim o biserică, ci să clădim o piatră de hotar. Noi nu voim să apărăm cu gloanţe şi gaze, ci cu crucea lui Dumnezeu şi cu credinţă şi dragoste în Hristos.

D. dr. Octavian Ardelean, pref. jud. Satu-Mare, a rostit următoarele: In această zi cu ajutorul lui Dumnezeu, s'a ridicat acest locaş, nu numai pentru preamărirea lui, ci şi a neamului, pentru că în faţa sfintei mese s'a aprins o amforă cu sfântul nostru tricolor.

In această zi să lăsăm orice umbră a gândului de răfuială, ci gând curat să înălţăm către cel de sus ce ştie când şi cum să facă dreptate.

Pr. Tohătean închină pentru armată.

Pr. arhidiacon Aurel Dragoş spune, că pentru apărarea patrimoniului naţional s'a străduit biserica şi şcoala. Numai acestea sunt chezăşia celei mai bune reuşite din care s'au făcut în ultimul timp.

Pr. Tămaş, spune, că în anul 1912, când s'a pus barda la temelia bisericii româneşti din această comună, s'au ridicat cele dintâiu proteste contra „acestor nedreptăţi".

Pr. reformat Bertalam Feher arată că este cu trup şi suflet pentru ţara românească, spunând că astăzi nu s'a sfinţit numai o biserică românească, ci s'a clădit o biserică, o simplă biserică, cu simţământ creştinesc.

Pr. romano-catolic Laszlo Bagoşi din Dara, arată că această biserică s'a clădit nu numai pentru credincioşii români ci şi pentru cei maghiari cari n'au biserică în acea comună. Preotul Bogoşi a luat parte la sfinţirea bisericii, îmbrăcat în odăjdii, lângă altar.

D. dr. Octavian Simu, subprefectul jud. a spus: Punem piatră de hotar, semn al lui Dumnezeu, pe graniţă. Inchin paharul pentru menţinerea bunei înţelegeri cu minoritarii, dar rămânem de veghe.

D. Gheorghe de Ferenczy, cunoscutul publicist maghiar ale cărui conferinţe antirevizioniste ţinute în mai multe oraşe din Ardeal ne-au desvăluit o dureroasă stare de lucruri din Ungaria, a spus următoarele: Am venit aici din mijlocul mării româneşti, insula secuiască, spre a participa, cu inima deschisă, la această mare serbare românească. Cu mare bucurie am aflat aici, numai la 800 paşi de graniţa romano-maghiară, că există pace şi bună înţelegere între populaţie fără deosebire de naţionalitate. Cu mare plăcere am ascultat cuvântările preoţilor, reformat şi romano-catolic maghiari şi în aceste cuvântări, am regăsit rezultatul activităţii mele de 15 ani. Suntem aici la 800 paşi de graniţă şi dacă voi vorbi ceva mai tare, glasul meu va fi auzit şi de cei de dincolo. Vreau să audă aceste cuvinte şi să ia cunoştinţă cei de peste graniţă că minorităţile secuie maghiare din România sunt mulţumite cu situaţia lor. Suntem maghiari, nu vom lăsa nici odată naţionalitatea, religia şi vorba, dar fără nici o condiţie suntem cetăţeni loiali şi fideli ai acestei ţări. Vă rog luaţi cunoştinţă domnilor de dincolo, că noi nu cerem intervenţia nimănui şi în nici un caz nu admitem ca cineva să se amestece în chestiunile noastre interne. Să se audă glasul meu, că secuii maghiari din România nu vor revizuire. Noi vrem să trăim în ţara românească în pace şi linişte şi vrem să lucrăm împreună cu fraţii români pentru ţara scumpă România. Trebuie să subliniem că sunt plângeri minoritare în ţara românească însă aceasta se datoreşte unei propagande nebune de revizionism de dincolo, pe care noi nu o admitem şi o condamnăm.

Ţăranul secui tot aşa a primit pământ ca şi cel român, reforma agrară n'a făcut deosebire de naţionalitate şi o spune din suflet, că mai bucuros trăeşte pe pământul său în ţara românească, decât iobagii în Ungaria latifundiară, în ţara grofilor.

Pr. Petre Rusu îşi arată marea satisfacţie de a fi putut termina o lucrare atât de însemnată la graniţa ţării.

Domnii abonaţi sunt rugaţi ca la orice reclamaţie sau schimbare de adresă să binevoiască a ne trimite eticheta cu care primesc ziarul, iar spre a fi prompt serviţi la reinoirea abonamentului să lipească pe cuponul mandatului poştal eticheta abonamentului expirat.